

٤٤٨٣٩

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده پزشکی شهید باباند

دانشکده پزشکی
شهید باباند
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

جهت دریافت درجه دکترای پزشکی

۱۳۸۲ / ۱ / ۱۰

موضوع

بررسی علل بستری و طول اقامت بیماران در بخش اعصاب و روان بیمارستان

بوعلی قزوینی طی سال ۱۳۷۳

استاد راهنمای

آقای دکتر محمد باقر سماوات

آقای دکتر فرهاد شاملو

نگارش

بها احمدی

بهروز موافق بلوچی

شماره پایان نامه ۵۴۶ سال تحصیلی

۱۹۳

۷۵-۷۶

تقدیم به:

پدر و مادر

باشد تا فرزندی شایسته بوده باشیم

جامعه پزشکی

باشد تا قدمی در جهت اعتلای آن برداشته باشیم

بیماران

باشد تا الیتم بخش جزئی از دردهاشان بوده باشیم

ملت شریف ایران

باشد تا نمایانگر جزئی از عظمتشان بوده باشیم

از اخلاق اسلامی خوش بین
بین این اخلاق اسلامی خوش بین

به جای آنکه به تاریکی لعنت بفرستید، یک شمع روشن کنید

«کنفوسیوس»

بدون شک روزانه جان صدها بیمار مراجعه کننده به اورژانس بیمارستانها، مراکز خدمات بهداشتی - درمانی روستاها و درمانگاههای سراسر کشور، بوسیله کادر درمانی (خصوصاً پزشکان جوان) از مرگ حتمی نجات می‌یابد، که به سهم خود تلاش و از خودگذشتگی‌شان را سپاس داشته و به آسان درود می‌فرستیم.

تأثیر شگرف سلامت جسم بویژه روان انسانها در راه اعتلای جامعه ما را برآن داشت تا با بررسی علل بستری و ویژگیهای مربوط به آن مانند طول اقامت، سن و غیره روشنایی باشیم برای روند تغییر الگوی بیماریها و آینده‌نگری جهت توسعه و تجهیز بخشها و نهايتأ پی‌ريزی هر چه بهتر برنامه مراقبتهاي درمانی

بهروز موافق   بها احمدی

تابستان ۷۰

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

بخش اول:

عنوان پایان نامه ..... عنوان

۱ ..... چکیده

۲ ..... سپاسگزاری

بخش دوم:

۳ ..... مقدمه

۴ ..... روشهای اجرائی

۵ ..... نتایج

۲۳ ..... بحث و نتیجه‌گیری و پیشنهادات

۲۴ ..... پیوستها:

۴۴ ..... رفرنس

عنوان پایان نامه

بررسی علل بستری و طول اقامت بیماران

در بخش اعصاب و روان بیمارستان بوعلی قزوین

طی سال ۱۳۷۳

هدف بررسی شامل تعیین توزیع فراوانی علل بستری و طول اقامت بیماران در بخش اعصاب و روان بوده است و روش تحقیق بصورت توصیفی، بطوریکه تمامی بیماران بستری شده در بخش اعصاب و روان در سال ۷۳ بررسی شدند و گردآوری اطلاعات نیز بصورت مشاهده سرتاسری (سرشماری) از پرونده بیماران و درج آن در فرم‌های از پیش تهیه شده بوده است.

سپس با استفاده از آمار توصیفی و همچنین انتقال یافته‌ها به کامپیوتر؛ تجزیه و تحلیل و کسب نتایج و طبقه‌بندی بیماریها صورت گرفت.

نتایج و یافته‌های عمده:

- ۱ - CVA و Bipolar Mood disorder در میان بیماریها از شیوع بالاتری برخوردار بودند.
- ۲ - جنس مذکور، گروه سنی ۲۱-۲۵ سال، شغل خانه داری، شیفت عصر، متاهلین و فصل زمستان بیشترینها را به خود اختصاص داده بودند.
- ۳ - شهر قزوین از نظر محل سکونت بیماران، نوع بستری از طریق ارجاع از مطب و مدت ۷-۹ روز از نظر مدت زمان بستری بیشترینها را شامل می‌شدند.
- ۴ - شایعترین علت فوت CVA با ۸۴٪ بوده است و در بخش روان مورد فوت نداشته‌ایم.
- ۵ - میانگین مدت بستری برای کل بیماران ۱۰ روز و راندمان بهبودی ۸۴/۸۵٪ بوده است.

سپاسگزاری:

ضمون تشکر و قدردانی از استاد محتشم دانشگاه علوم پزشکی قزوین جناب آقای دکتر محمد باقر سماوات ریاست بخش اعصاب بیمارستان بوعلی بعنوان استاد راهنمای و آقای دکتر فرهاد شاملو بعنوان استاد مشاور و آقای علی پور مشاور آماری که ما را در ارائه هر چه بهتر این مجموعه یاری نمودند آرزوه توفیق شان را در تمام مراحل زندگی از درگاه ایزدمنان طلب نموده باشد که همواره نامشان در زمرة راهنمایان علم و دانش پایدار بماند.

بیمارستان نهادی اجتماعی است که بر حسب ضرورت سلامت جسم و روان انسانها و معالجه امراض بتدریج در تاریخ زندگی مردم پدیدار گشته و با توسعه علوم و شیوه زندگی در شکل امروزی خود به عنوان یک نیاز در جوامع بشری در آمده است، بخش اعصاب و روان بیمارستان بوعلی سینا وابسته به دانشگاه علوم پزشکی قزوین با داشتن ۲۴ تخت (۱۰ تخت Psychiatry و ۱۰ تخت Neurology)، ۴ پژوهش متخصص (۳ روانپزشک و ۱ نوروولوژیست) و نه پرسنل (۵ پرسنار، ۴ بهیار) در این شهرستان که با داشتن منابع سرشار کشاورزی و وجود کارخانجات صنعتی و موقعیت شهری یکی از ارکان توسعه کشور بحساب می‌آید، هر چند کوچک ولی مؤثر در راستای این ارزش است. بنابراین با توجه به وضعیت اپیدمیولوژیکی بیماریها به دلیل فاکتورهای جغرافیایی و اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از یک سو، پیشرفت تکنولوژی و در نتیجه کاهش میزان بیماران بستری شده و طول اقامت آنها از سوی دیگر سبب شده است تا مطالعه علل بستری و ویژگیهای مربوط به آن مانند طول اقامت، سن و .... به شناسایی روند تغییر الگوی بیماریها و آینده‌نگری جهت توسعه و تجهیز بخشها و رویارویی با شرایط جدید و نهایتاً پریزی هر چه بهتر برنامه مراقبت‌های درمانی کمک شایانی نماید.

در این پژوهش تمامی بیماران بستری در بخش اعصاب و روان بیمارستان بوعلی سینا قزوین در طی سال ۱۳۷۳ مورد بررسی قرار گرفتند. در بررسی مذکور با مراجعه به بخش بایگانی مدارک پزشکی مرکز بوعلی سینا پرونده تمامی بیماران مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت و اطلاعات حاصله در پرسشنامه‌هایی که از قبل تهیه گردیده بود، درج شد سپس بعد از جمع آوری اطلاعات و تکمیل آنها، بوسیله آمار توصیفی و کامپیوتر اطلاعات دسته بندی شده و نمودارها و جداول لازم جهت نتیجه‌گیری دقیق از مطالعه مزبور تهیه گردید.

علل بستری در بخش اعصاب و روان شامل چند دسته از بیماریهاست که :

۱- بیماریهای روانی

۲- بیماریهای Neurologic

۳- بیماریهای خونی

۴- مسمومیت داروئی

۵- بیماریهای قلبی و عروقی

۶- بیماریهای E.N.T

۷- علل متفرقه

جدول ۱-۱ توزیع فراوانی علل بستری

علل بستری	تعداد	درصد فراوانی
۱- بیماریهای روانی	۳۰۰	% ۴۸/۳
۲- بیماریهای Neurologic	۲۸۴	% ۴۵/۷۳
۳- بیماریهای خونی	۲	% ۳۲
۴- مسمومیت داروئی	۲	% ۳۲
۵- بیماریهای قلبی و عروقی	۳	% ۱۴۸
۶- بیماریهای ENT	۶	% ۱۹۷
۷- علل متفرقه	۸	% ۱۲۸
۸- بدون تشخیص	۱۶	% ۲۷۶
مجموع	۶۲۱	% ۱۰۰

در طی سال ۱۳۷۳، ۲۸۴ نفر بعلت بیماریهای Neurologic در بخش اعصاب بستری شده که شایعترین علت آن CVA با ۱۶۵ مورد (% ۲۶/۶) و کمترین علت آن سه بیماری Neurofibromatosis Spastic paraplegia, limb girdle dystrophy هر کدام با یک مورد بوده است در مجموع

(۲-۱) بیماران بستری، بیماری اعصاب داشته‌اند (جدول ۴۵/۷۳)

بیمارانی که دربخش روان در طی سال ۱۳۷۳ بستری شده‌اند ۳۰۰ مورد ($\frac{48}{3}\%$) بودند که شایعترین علت آن Bipolar mood disorder با ۷۷ مورد ($\frac{12}{4}\%$) بوده است و کمترین آنان دسته‌ای از بیماریهای مختلف را شامل می‌شده که بطور مثال Panic disorder با یک مورد بوده است (جدول ۳-۱)

همچنین

- از بیماریهای خونی فقط ۲ مورد Iron Deficiency Anemia
- ۲ مورد مسمومیت دارویی به علت داروی فنوباربیتال
- ۳ مورد بیماری قلبی عروقی
- ۸ بیمار به علت متفرقه که ۵ بیمار با تشخیص Acute Psychosis (به مواردی اطلاق می‌شود که بیمار علائم سایکوز را بطور حاد دارا می‌باشد ولی در حال حاضر بطور دقیق نمی‌توان مشخص کرد و معمولاً در سیر بیماری تشخیص دقیق داده می‌شود) و ۳ بیمار با تشخیص Drugs Adverse Effect که باعلاف اکسترا پیرامیدال مراجعه کرده بودند
- ۶ بیمار با تشخیص لاپرینیت بستری و درمان شدند.

جدول ۲-۱ توزیع فراوانی بیماریهای اعصاب

جدول ۳-۱ توزیع فراوانی بیماریهای دواني

درصد فراوانی	تعداد	نوع بیماری
% ۲۴	۷۲	Major depressive disorder
% ۲۵/۶۷	۷۷	Bipolar mood disorder
% ۱۲/۳۴	۳۷	Conversion disorder
% ۱۳/۶۷	۴۱	Schizophrenia
% ۲/۳۴	۱۰	Generalized anxiety disorder
% ۲/۳۴	۷	Brief Psychotic disorder
% ۲/۳۴	۷	Obsessive - Compulsive disorder
% ۲/۳۴	۱۰	Dementia
% ۱/۶۹	۵	Schizophreniform disorder
% ۱	۳	Malingering
% ۱/۲۳	۴	Somatoform pain disorder
% ۱/۲۳	۴	Postpartum psychosis
% ۱/۲۳	۴	Personality disorder
% ۱/۲۳	۴	PTSD
% ۱/۶۷	۲	Psychosomatic disorder
% ۱/۶۷	۲	Dissociative disorder
% ۱/۶۷	۲	Schizoaffective disorder
% ۱/۳۳	۱	Vaginismos
% ۱/۳۳	۱	Adjustment disorder
% ۱/۳۳	۱	Delusional disorder
% ۱/۳۳	۱	Atypical depressive disorder
% ۱/۳۳	۱	Dysthymic disorder
% ۱/۳۳	۱	Panic disorder
% ۱/۳۳	۱	Somatization disorder
% ۱/۳۳	۱	Drug dependent
% ۱/۳۳	۱	Social phobia
% ۱۰۰	۳۰۰	مجموع

درصد فراوانی	تعداد	نوع بیماری
% ۵۸/۱	۱۶۵	CVA
% ۱۹/۳۶	۵۵	Seizure
% ۴/۹۳	۱۴	TIA
% ۳/۸۷	۱۱	SAH
% ۲/۴۶	۷	SDH
% ۲/۱۱	۶	Brain Tvmor
% ۱/۷۶	۵	Bell's Palsy
% ۱/۰۵	۳	Als
% ۱/۷۱	۲	RINO
% ۱/۷۱	۲	Tension headache
% ۱/۷۱	۲	Migraine
% ۱/۷۱	۲	Myasthenia grave
% ۱/۷۱	۲	Parkinson's disease
% ۱/۷۱	۲	BIH
% ۱/۳۵	۱	Limb girdle dystrophy
% ۱/۳۵	۱	Spastic paraplegia
% ۱/۳۵	۱	Neurofibromatosis
% ۱/۰۵	۳	Guillain Barre syndrom
% ۱۰۰	۲۸۴	جمع

نکته: بیماریهای Demetia و Tension headache در هر دو دسته بیماریها مشترک میباشند.

بیماری Sydenham's chorea بین بیماریهای Neurologic و بیماریهای قلبی عروقی مشترک میباشند.

جدول ۲-۲ توزیع فراوانی بیماران بر حسب سن و قسمت بسته

جمع	روان	اعصاب	جنس	گروههای سنی
۱۵	۵	۱۰		۱۱-۱۵
۵۸	۳۸	۲۰		۱۶-۲۰
۷۳	۵۹	۱۴		۲۱-۲۵
۶۰	۵۱	۹		۲۶-۳۰
۴۸	۴۰	۸		۳۱-۳۵
۴۱	۲۶	۱۵		۳۶-۴۰
۳۰	۲۰	۱۰		۴۱-۴۵
۴۲	۱۸	۲۴		۴۶-۵۰
۲۸	۱۰	۱۳		۵۱-۵۵
۵۰	۱۶	۳۴		۵۶-۶۰
۴۶	۸	۳۸		۶۱-۶۵
۴۲	۵	۳۷		۶۶-۷۰
۴۵	۷	۳۸		۷۱-۷۵
۲۶	۱	۲۵		۷۶-۸۰
۹	۲	۷		۸۱-۸۵
۳	۰	۳		۸۶-۹۰
۳	۰	۳		۹۱-۹۵
۱	۰	۱		۹۶-۱۰۰
۰	۰	۰		۱۰۱-۱۰۵
۱	۰	۱		۱۰۶-۱۱۰
۶۲۱	۳۱۱	۳۱۰	جمع	

به منظور مطالعه بهتر سن بیماران مورد مطالعه را به گروههای سنی ۵ ساله تقسیم نمودیم. بیشترین مورد بسته مربوط به گروه سنی ۲۱-۲۵ سال با $11/8\%$ و در گروه سنی زیر ۱۱ سال بیماری نداشته‌ایم.

جدول ۲-۲ توزیع فراوانی بیماران بر حسب سن و جنس

جمع		تعداد	درصد	مونت	ذکر	جنس	گروههای سنی
%	%						
۱۵	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۰		۱۱-۱۵
۵۸	۵۸	۲۲	۳۶	۳۷	۳۶		۱۶-۲۰
۷۳	۷۳	۳۷	۳۶	۳۷	۳۶		۲۱-۲۵
۶۰	۶۰	۲۷	۳۳	۲۷	۳۳		۲۶-۳۰
۴۸	۴۸	۲۲	۲۴	۲۲	۲۴		۳۱-۳۵
۴۱	۴۱	۱۹	۱۹	۱۹	۱۹		۳۶-۴۰
۳۰	۳۰	۹	۲۱	۹	۲۱		۴۱-۴۵
۴۲	۴۲	۱۹	۲۳	۱۹	۲۳		۴۶-۵۰
۴۵	۴۵	۱۷	۱۱	۱۷	۱۱		۵۱-۵۵
۲۶	۲۶	۱۴	۳۶	۱۴	۳۶		۵۶-۶۰
۹	۹	۲۲	۲۴	۲۲	۲۴		۶۱-۶۵
۳	۳	۲۱	۲۱	۲۱	۲۱		۶۶-۷۰
۳	۳	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱		۷۱-۷۵
۱	۱	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶		۷۶-۸۰
۰	۰	۴	۵	۴	۵		۸۱-۸۵
۰	۰	۱	۲	۱	۲		۸۶-۹۰
۰	۰	۰	۰	۰	۰		۹۱-۹۵
۰	۰	۰	۰	۰	۰		۹۶-۱۰۰
۰	۰	۰	۰	۰	۰		۱۰۱-۱۰۵
۰	۰	۰	۰	۰	۰		۱۰۶-۱۱۰
۶۲۱	۶۲۱	۲۸۰	۳۴۱	۲۸۰	۳۴۱	جمع	

در طی سال ۱۳۷۳، ۶۲۱ بیمار در بخش اعصاب و روان بستری شده‌اند که ۳۴۱ نفر (۵۵٪) مذکور (۱۶۳) نفر در قسمت اعصاب و ۱۷۸ نفر در قسمت روان) و ۲۸۰ نفر (۴۵٪) (۱۴۷ نفر در قسمت اعصاب و ۱۳۳ نفر در قسمت روان) موئیت بوده‌اند.

جدول ۱-۳ توزیع فراوانی بیماران بر حسب جنس و قسمت بستری

جمع		اعصاب		قسمت
درصد	تعداد	روان	اعصاب	جنس
%۵۵	۳۴۱	۱۷۸	۱۶۳	مذکور
%۴۵	۲۸۰	۱۳۳	۱۴۷	موئیت
%۱۰۰	۶۲۱	۳۱۱	۳۱۰	جمع